

forslaget omfatter, skulle ske gennem indstillinger fra det etiske råd og ved dettes rådgivning og oplysnings- og debatvirksomhed.

Rådets kommissorium fastlægges i § 3 og § 4. Der er tale om tre forskellige funktioner, der dog er nøje indbyrdes forbundne:

- For det første at afgive indstilling til indenrigsministeren om lovgivning på områder, hvor yderligere undersøgelser og offentlig debat er nødvendige (§ 3, stk. 1),
- for det andet at rådgive myndigheder og de videnskabetiske komiteer (§ 3, stk. 3),
- for det tredje at varetage oplysende og debatskabende funktioner over for offentligheden (§ 4).

Som helhed er rådet således tænkt som et indstillende, rådgivende og oplysende/debatskabende organ. Det har ikke regelfastsættende myndighed.

I § 3, stk. 1, foreslås, at rådet afgiver indstilling til indenrigsministeren om fastsættelse af regler ved lov om beskyttelse af befrugtede menneskelige æg og levende fostre eller fosteranlæg.

Baggrunden for forslaget er som nævnt i de almindelige bemærkninger, at en beskyttelse af befrugtede, menneskelige æg og levende fostre eller fosteranlæg rejser ganske særlige problemer af etisk karakter, der bl.a. er knyttet til fundamentale spørgsmål om livets opståen og om beskyttelse af menneskeligt liv. Det er derfor regeringens opfattelse, at en endelig retlig regulering af denne beskyttelse bør ske ved lovgivning.

§ 3, stk. 2, fastsætter - i konsekvens af dette grundsynspunkt - at der i perioden indtil en lovgivning træder i kraft kun må foretages sådanne forsøg, som har et behandlingsmæssigt formål.

Begrebet forsøg anvendes i samme betydning som i Helsinki-deklaration II. Det afgørende element i bestemmelsen af begrebet er, at der ved forsøg sker indgreb eller ændringer i sædvanlige diagnostiske og behandlingsmæssige procedurer i forbindelse med en systematisk dataindsamling med henblik på generelt at erhverve ny viden.

Således som § 3, stk. 2, er opbygget i sammenhæng med § 6, vil det etiske råd skulle indstille til indenrigsministeren, om forsøg kan finde sted og på hvilke vilkår. Rådets indstillinger vil ikke være bindende for ministeren.

I § 3, stk. 3, hjemles det etiske råds rådgivende opgaver i forhold til de videnskabetiske komiteer (stk. 3, 1)), sundhedsvæsenets myndigheder (stk. 3, 2)) og i forhold til øvrige myndigheder (stk. 3, 3)).

Som helhed vil rådgivningsfunktionen i stk. 3 blive udført i en vekselvirkning med de myndighe-

der m.v. på hvis områder bestemmelsen giver rådet kompetence. Rådet vil kunne tage spørgsmål op af egen drift eller efter anmodning fra disse myndigheder. Rådet er med andre ord ikke i denne relation underordnet en bestemt minister, men optræder heller ikke fuldstændig uafhængigt. Der er tale om et samspil mellem initiativer, som kan tages af rådet eller af de pågældende myndigheder m.v.

Rådgivningsfunktionen i forhold til de videnskabetiske komiteer (stk. 3, 1)) er begrundet i, at der vil være en nær sammenhæng i de etiske afvejn timer og synspunkter. Rådet vil kunne give sin rådgivning af egen drift eller efter anmodning fra komiteerne. Rådgivningen omfatter alene *almene* etiske spørgsmål. Det er ikke hensigten, at rådet skal inddrages i behandlingen af konkrete projekter.

Efter § 3, stk. 3, 2) tillægges der som nævnt rådet rådgivningskompetence, hvor der ikke er tale om forsøg, men om ny behandling og ny diagnostik. Mens forsøg på mennesker hører under det videnskabetiske komitéssystem, ligger tilsynet med ny diagnostik og behandling under sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet i medfør af lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse, lægeloven m.v. Tilsynet varetages i hovedsagen på tre forskellige måder:

- For det første gennem tilsyn med den enkelte medicinalperson, hvad enten vedkommende er læge, sygeplejerske eller har en anden uddannelse i medfør af centralstyrelseslovens regler og de regler, der er hjemlet i lovgivningen om de enkelte faggrupper,
- for det andet gennem behandlingen af klager over medicinalpersoner i medfør af reglerne i lovgivningen om de enkelte faggrupper,
- for et tredje gennem det indseende, sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet som planlægningsmyndighed - især for sygehusvæsenet - har med udviklingen i de lægevidenskabelige specialer.

Dette tilsyn har dog ikke karakter af et løbende indseende med ny behandling og diagnostik, som generelt finder anvendelse i sundhedsvæsenet og udøves ikke systematisk på et bredere etisk grundlag.

Den kompetence, der foreslås tillagt det etiske råd, er med andre ord tænkt som et supplement til og en videreudbygning af sundhedsstyrelsens og indenrigsministeriets kompetence i situationer, hvor der generelt eller principielt rejser sig etiske spørgsmål ved indførelse af ny behandling eller diagnostik. Rådet skal med andre ord ikke inddra-